తెలుగు కథాసమితి (న్యూజెర్సీ) చిన్న కథల పోటీలో రు. 200 గెలుచుకున్న రచన

ప్రేమ

– సంగిరెడ్డి త్రివిక్రమ రావు

ఎంత ప్రేమ!... ఎంతటి ఆరాధన! కేవలం కథలకూ, సినిమాలకూ పరిమితం అనుకొన్నది జీవితాల్లో ప్రత్యక్షంగా కనిపించడంతో నిజంగానే ఆశ్చర్యపోయాను. ఒకటి కాదు, రెండు కాదు – సుమారు పదిహేనేళ్ళుగా సాగుతున్న ప్రేమారాధన!...

సుందరం, నేనూ బాల్య స్నేహితులం. ఎలిమెంటరీ స్కూలు మొదలు కాలేజీ వరకూ కలిసే చదువుకున్నాం. స్కూల్లో ఎనిమిదో క్లాసు చదువుతు న్నప్పుడే లలితనే అమ్మాయిని ప్రేమించాడు ... ఆనాడు ఆ లేత వయసులో ఆరంభమైన అతని ప్రేమ ... ఈనాటి దాకా ఇంకా నిలిచే వుంది. అయితే లలిత ఏనాడో – అంటే డిగ్రీ ఫస్టియర్ చదువుతు ఉండగానే సుందరాన్ని తిరస్కరించింది. పైగా ఆ అమ్మాయి తాను మరొకరిని ప్రేమిస్తున్నట్టు కూడా తెలియపరచింది... దీనితో సుందరం కాలేజీ చదువు మధ్యలోనే ఆగిపోయింది. ఫుట్‌బాల్ ఆటలో ప్రవీణుడైన అతను, లలిత పుణ్యమా అని ఆ నైపుణ్యాన్ని కూడా అటకెక్కించాడు.

వైజాగ్‌లో నా చదువు పూర్తయ్యే నాటికి నాకు తెలిసినంత మటుకు సుందరం ప్రేమ కథ ఇది. తరువాత నేను రాజమండ్రి వెళ్ళిపోయాను. పదేళ్ళు గడచిపోయాయి. ఈ మధ్య కాలంలో అతని గురించి వినడమే తప్ప, చూడడం జరగలేదు.

ఏదో పని మీద రెండ్రోజుల క్రితం విశాఖపట్నం రావడంతో సుందరం తండ్రిగారు కనిపించారు. సుందరం గురించి చాలాసేపు మాట్లాడుకొన్నాం.

లలితకు ఈ మధ్యనే పెళ్ళయిందట. అప్పటినుండి సుందరం మరింత విరాగి అయిపోయాడట. అన్నింటినీ నిర్లక్ష్యం చేశాడట. వచ్చిన ఉద్యోగాలను సైతం వదులుకొన్నాడట. పెళ్ళికాకముందు ఆమె కోసం ఎదురు చూడడంలో కొంత అర్థముందేమో ... ఆ పిల్లకు పెళ్ళయిపోయినా ఇంకా ఆమెనే ఆరాధిస్తూ లోకంతో సంబంధం లేకుండా కాలం గడపడం విచిత్రమనిపించింది.

ఆ సాయంత్రమే వాళ్ళింటికి వెళ్ళాను. సుందరం ఇంట్లోనే వున్నాడు. పదేళ్ళ క్రితం ఏ వైరాగ్యంతో వున్నాడో ఇప్పుడూ అలాగే వున్నాడు. జుట్టు తెల్లబడింది. మనిషిలోని తేజస్సు తరిగిపోయి వుంది...

లలిత తాను ప్రేమించిన అబ్బాయినే వివాహమాడిందని చెప్పాడు సుందరం. ఆమె మరొకరి సొత్తు కావడంతో తన మనసు పూర్తిగా ఖాళీ అయిపోయిందని, అందులో మరో స్త్రీకి స్థానమే లేదని అన్నాడు.

సుందరం లాంటి భగ్న ప్రేమికుల కథలు ప్రస్తుత కాలంలో తరచూ వినవస్తున్నవే. తమ బ్రతుకులు తమకో, తమ ప్రేయసికో పరిమితమని భావించడం, మిగతా కుటుంబంతోగానీ, సంఘంతో గానీ తమకెలాంటి సంబంధం లేదనుకోవడం – ఇదంతా ఈ భగ్న ప్రేమికులు చేసుకొన్న పాపమా? లేక సంఘం పాలిటి శాపమా?

లలితను ఇకనైనా మరచిపోతే బావుంటుందని మెల్లగా చెప్పి చూడబోయాను ... అతను సారీ చెబుతూ, లలిత గురించి కాక మరేదైనా మాట్లాడమన్నాడు. దాంతో నా నోరు మూతపడింది. పైగా నాకు సుందర ఎందరో శ్రేయోభిలాషులు – ఇంట్లో వారూ, బయటి వారూ అందరూ అతనికి చెప్పి చెప్పి విసిగిపోయారు. వారిని మించి బోధించే శక్తి నాకు మాత్రం వుందా? దాని మీద అతని అడ్రస్ మాత్రం తీసుకొని ఆ వేళే రాజమండ్రి వచ్చేశాను.

* * *

ఒక ప్రక్క పిల్లలకు పాఠాలు చెబుతున్నా ఏదో వైపు నుంచి సుందరం గుర్తు కొస్తూనే వున్నాడు. అదలా వుండగానే – సుందరంతో పాటు ఆ రోజు నేను సుందరం ఇంటి నుండి వస్తు న్నప్పుడు కనిపించిన అడుక్కునే ముసలాడు కూడా పదే పదే జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు. ఆ రోజు అతనికి చిల్లర డబ్బులు కూడా వేశాను. కానీ సుందరాన్ని గురించిన ఆలోచనల్లో అప్పుడు ముసలాడినసలు పట్టించుకోలేదు.

ఈ ముసలాణ్ణి నేను బాల్యం నుండి ఎరుగుదును. సుందరానికి కూడా తెలుసు. అప్పుడు మేమంతా పిల్లలం. మా ఇళ్ళన్నీ ప్రక్క ప్రక్క వీథుల్లోనే వుండేవి. ముసలాడు మా ఇళ్ళకు వచ్చి మడత మంచం గుడ్డలకు అతుకులేసేవాడు. మైనం ముద్దా, సూదులూ, దారపుండలూ ఇంకా ఇతర పరంజామా వున్న పంచీ భుజాన వేసుకుని వీథులన్నీ తిరిగేవాడు. బాగా పనిచేసేవాడు. అప్పటికే అతను బాగా వృద్ధుడు ... కొన్నాళ్ళకు చూపు తగ్గిపోయింది. నేను హైస్కూలు చదువు ముగించేసరికే అతను అడుక్కోవడం ఆరంభించాడు. ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజు దాకా ఆ వీథిలోనే, ఆ కాలవ గట్టు ప్రక్కనే వుండి అడుక్కొంటున్నాడు.

ఇంతకూ సుందరంతో పాటు ముసలాడెందుకు గుర్తుకొస్తున్నట్టు? ... భగ్న ప్రేమికుడిగా సుందరం జీవిత గమనం మందగించింది. ఆర్థిక దుస్థితివలనా, వినిపోయిన వలనా ముసలాడి జీవనం ముక్కుతూ మూల్గుతున్నది. ఈ పదేళ్ళలో అంతటా అన్నింటా ఎన్నో మార్పులు! కానీ వీరిద్దరిలో ఏ మార్పూ లేదు. ఇద్దరి వల్లా ఎవరికీ ఏ ఉపయోగమూ లేదు. దేహం నిలుపుకొనేందుకు దారిగానక ముసలతనలా పడి వున్నాడు. వ్యక్తిగత బలహీనత వల్ల సుందరమిలా బండబారి పోయాడు. అందుకేనేమో, వీరిద్దరూ ఒక్క మాటే జంటగా గుర్తుకొస్తున్నారు.

అయితే అటు మిత్రుడికీ, ఇటు పాటి మనిషికీ నేను మాత్రం ఏం చేయగలిగాను? కనుక, వాళ్ళ గురించి అసలు ఆలోచించనే కూడదనుకొన్నాను. కానీ అది సాధ్యం కాలేదు. ముఖ్యంగా ముసలాడు – ఇంతై, వటుడింతై ... అన్నట్టు మరింతగా గుర్తుకు రాసాగాడు.

మొన్న నేను చూసినప్పుడు అతని పరిస్థితి మరీ హీనంగా వుంది. అతను కనీసం కూర్చొని కూడా లేడు. కాళ్ళు బార చాపుకొని వెనక్కి పడిపోయినట్టున్నాడు. నోటి వెంట చొంగలు కారుతూ

ఆరుద్ర, 'దక్షిణ వేదం'

'తిరుక్కురళ్'కు తెలుగు సేత

వివర్ణత

నాడు సమ్మతించి నాస్వామి నెడబాయ
ఈ వివర మివ్వడేడ జెబుదు.

కోరి చెలువుడిచ్చె గోరోజన మనుచు
దండి గర్వమొడలు నిండ బులుము.

వన్నె చిన్నె సిగ్గులన్నియు తాదోచి
వెతయు పాండిమమును ప్రియుడొసంగె.

తన మగటిమి మదిని తలచి గానముచేయ
వెల్లదనము నొసగె కల్లరీడు.

చూడు చూడు మదిగొ వీడుచుండెను స్వామి
చూడు రంగుబాయు సోయగమ్ము.

ఇరులు, దివ్వెయారు తరుణముకై వేచు
కౌగిలివిడ పసుపుకాంతి యెసగు.

కౌగలించి మంత కాంతుని కెడమైతి
వ్యధయు వెల్లదనము వ్యాప్తిజెందె.

పతిని విడిచి రంగు బాసెనందురుగాని
చెలుదు బాధపాలు చేసెనవరు.

వీడనున్న స్వామి యిమ్ముగా నుండనీ
నాకు రంగు చెడిన నష్టమేమి?

ఊరివారు విభుని దూరకుండిన చాలు
వన్నె చెడిన పేరు నమ్మతినని.

చారికలు కట్టి వున్నాయి. ఎటో చూస్తూ అర్థం పర్థం లేని తిట్లు తిడుతున్నాడు ఎవరినో. ఎవరైనా వచ్చి బొచ్చెలో పైసా వేసినా అతనిలో ప్రతిస్పందన లేదు. చెప్పాలంటే అక్కడ ఆ వృద్ధుడు - మరికొద్ది సేపట్లో చెత్తకుండీలోని చెత్తలో కలిసిపోయే బొక్కి బొమ్మల్లే పడి వున్నాడు.

అతనూ ఒకప్పుడు సంఘంలో సముచిత స్థానాన్ని కలిగి వున్నవాడే. స్వధర్మ నిర్వహణలో మచ్చ రాకుండా పాటు పడినవాడే ... ఆర్థిక పరిస్థితో, మనుషుల రాక్షసత్వమో అతన్నలా వీధి పాలు చేశాయి.

ముసలాడికి మరింత అసౌకర్యం కలగక ముందే ఏదైనా గూటికి చేరిస్తే బాగున్ననిపించింది. అతనితో నాకు గల కొద్దిపాటి వ్యక్తిగత పరిచయమే ఈ ఆలోచన కలిగించింది.

వెంటనే సుందరానికి లెటరు వ్రాశాను. వెంకట్రావు మాస్టారిని ఒకసారి కలవాల్సిందని. ఆయన్ని కలిసి ముసలాడి సంగతి చెప్పవలసిందిగా సుందరాన్ని కోరాను. అవసరాన్ని బట్టి ముసలాణ్ణి 'ప్రేమ సమాజం'లో చేర్పించవచ్చునేమో మాస్టార్ని అడగవలసిందిగా కోరాను.

వెంకట్రావుగారి నాయకత్వంలో మేమంతా అప్పుడు ఏదో ఒక సోషల్ సర్వీస్‌లో పాల్గొంటూ వుండేవారిమి. దిక్కులేని వారెందరికో వెంకట్రావుగారు సహాయపడ్డారు. కొందరు అనాథలనైతే తానే స్వయంగా ప్రేమ సమాజంలో చేర్పించారు. ముసలాడు వెంకట్రావుగారి దృష్టిలో పడితే చాలు - నా వంతు పని పూర్తయినట్టే. మొన్న సుందరాన్ని కలసినప్పుడు ఎందుకనో ఆయన ప్రసక్తి రావడం వల్ల ఇప్పుడు నా దృష్టి ఆయన మీదికి పోయింది...

... సుందరం నుండి జాబు వచ్చింది. వెంకట్రావుగారి అడ్రసు మారిపోయిందట. వాకబు చేసి మళ్ళీ ఉత్తరం రాస్తానన్నాడు సుందరం.

తరువాత ఈ విషయం మీదే మరి రెండు ఉత్తరాలు వ్రాశాను. సుందరం నుండి ఏ జవాబూ రాలేదు. అయినా ఈ విషయంలో సుందరానికి పని ఒప్పగించడం నా అవివేకమనుకొని చెంపలు వాయించుకొన్నాను. ఇంతలో పిల్లలకు పరీక్షలు దగ్గరవుతు ఉండడంతో మెల్లగా ముసలాడి విషయం మరపుకు రాసాగింది.

ఆ రోజు క్లాసులో వున్నాను - పిల్లలకు పాఠం చెబుతూ స్కూలు బెల్లు అవడానికి ఇంకా కొద్ది సమయం వుండగా ఫ్యూన్ వచ్చి ఒక కవరు ఇచ్చాడు ... అది సుందరం వ్రాసింది. లెటరు చదవడం మొదలెట్టడమే తరువాయి ... ఆశ్చర్యంతో తలమునకలయ్యాను.

సుందరమే ముసలాణ్ణి ప్రేమ సమాజంలో చేర్పించాడట! నా నుండి వరుసగా ఒకటి రెండు ఉత్తరాలు వెళ్ళడంతో ముసలాడి విషయం తానే చూడాలనుకొన్నాడట. సుమారు నాలుగు అరఠావులకు పైగానే వ్రాశాడు. ప్రేమ సమాజం తననెంతో ఆహ్లాదపరచిందన్నాడు. ఆ అనాథ శరణాలయం ఒక అద్భుత ప్రేమాలయమన్నాడు. అనాథలైన పసిబిడ్డలూ, అభాగ్యులైన ఆడ కూతుళ్ళూ, వృద్ధులూ, రోగులూ, వికలాంగులూ - వీరంతా ప్రేమ సమాజం తల్లిని ఒడిలో ఎలా సేద దీరుతున్నారో తప్త హృదయంతో వర్ణించాడు సుందరం.

ఒక చోట ఇలా వ్రాశాడు - "మనిషి తాను సుఖపడలేనప్పుడు ఇతరులనైనా సంతోషపెట్టాలన్న సత్యాన్ని ఇక్కడ తెలుసుకొన్నాను. అందరికీ చెందిన ప్రేమను ఏ కొందరికో పరిమితం చేయాలనుకోవడం అవివేకమని గ్రహించాను. ఇంత వరకూ నేనొక గొప్ప ప్రేమికుడిననుకొన్నాను. కానీ ఈ ప్రేమ సమాజాన్ని నిర్వహిస్తూన్న మహాత్ములే నిజమైన ప్రేమికులు ... వారు ఇస్తున్నదే ప్రేమ ... వారు పుచ్చుకొంటున్నదే ప్రేమ ... అదే సత్యమైన ప్రేమ!"

...ఇంకా ప్రేమ సమాజంలోని విశేషాలను వర్ణించాడు - నిస్సహాయులను, దుర్బలులనూ, దీనులనూ ప్రేమసమాజం చేరదీసి ఆదరిస్తుంది. అనాథలైన ఆడపిల్లలను సైతం పెంచి పెద్ద చేసి విద్యా బుద్ధులు చెప్పించి వారి వ్యక్తిత్వాలను తీర్చిదిద్దుతోంది ... చివరికి వారి పెళ్ళిళ్ళ బాధ్యత కూడా సమాజమే వహిస్తున్నదట! అలాంటి పిల్లలను పెళ్ళాడాలని ఎవరైనా ముందుకొచ్చినప్పుడు వారి మంచి చెడులను కూలంకషంగా విచారించి కానీ, సమాజం ఆ వివాహానికి అంగీకారం తెలుపదట.

నిజంగా ప్రేమసమాజం 'ప్రేమ' సమాజమే! సుందరం అన్నట్టు ఆ సమాజ నిర్వాహకులే నిజమైన ప్రేమికులు ... వారే కాదు - వారికి వస్తు రూపంలో గాని, సేవా రూపంలో గాని సాయ మందించేవారందరూ యదార్థ ప్రేమికులే.

సుందరం ఏన్నాళ్ళకో ప్రేమ సమాజంలో అడుగుపెట్టాడు. ఆ ప్రేమాలయం అతని హృదయంలో చెరగని ముద్ర వేసింది. అతనిలో బండబారిన చైతన్య శక్తిని కదిలించింది ... దేవుడిచ్చిన కాళ్ళకూ చేతులకూ అతను మళ్ళీ పని చెబుతాడు. బుద్ధి మాంద్యాన్ని వదలగొడతాడు. హృదయాన్ని విశాల పరచుకొంటాడు. ప్రేమ సమాజంలోని ప్రేమికులలో తానూ ఒకడవుతాడు.

ఒక అనాథ కోసం ప్రేమ సమాజంలో అడుగిడిన సుందరం - వేలాది దీన వదనాలు సహాయం కోసమని చేతులు చాస్తూ వుంటే, చూచి చలించిపోయాడు. కరగిపోయాడు. కర్తవ్యానికే తల ఒగ్గాడు. నిజమైన ప్రేమను గుర్తించాడు. మనలో మానవత్వ మంటూ వుంటే - మనం ఎంత గాఢ సుషుప్తిలో పడి వున్నప్పటికీ, సమాజంలోని హీన దీన స్వరాలు ఆర్తనాదాలై మనల్ని మేల్కొల్పుతాయన డానికి ఇంతకన్నా తార్కాణమేం కావాలి?

ఉత్తరాన్నీ, ఉత్తరంలోని మానవత్వాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ చదువుకొన్నాను. ఏదో తెలియని సంతృప్తి అలుముకొంది నన్ను. నాలోని ఈ సంతృప్తి బాహ్యంలో కూడా వెల్లివిరిసిందేమోనన్నట్టు - లాంగు బెల్లు గణగణమంటూ మ్రోగుతోంది. పిల్లలంతా ఉత్సాహంగా కేకలు వేస్తూ పరుగులు తీస్తున్నారు ఇళ్ళకు.